პროლეტარიანო, ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. კ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მთავრობისა დაუფლებელი საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ქვირა, 20 მაისი, 1945 წ. № 99 (7314). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთშია:

მზრუნველობით აღვზარდოთ ახალგაზრდა მუშები. მოწონავე (1-ლი გვერდი).
ამხანაგ ი. ბ. სტალინის პასუხი ინგლისურ გაზეთ „ტაიმსის" კორესპონდენტის წერილზე. (1-ლი გვერდი).
მოსკოვი, კრემლი. ამხანაგ სტალინს. (1-ლი გვერდი).
ფ. ოლეშაზარია—ხაბუროთა კავშირის ძლიერებისა და უძლეველობის წყაროება. (მე-2 გვერდი).
მრეწველობის მუშაკთა ღირსეული საქმეა უზრუნველყონ მეფენახეობები ზაბიანენი. (მე-2 გვერდი).
საბჭოთა კავშირის გმირი ნიოლრგი დავითის-ძე ლელაძე. (მე-3 გვერდი).
ვ. ბერაძე—მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა საკოლმეურნეო სოფელში. (მე-3 გვერდი).
მარიკა ბარათაშვილი — შენ ოცოოდე „ბარაბუზელ" ... ...

საბჭოთა კავშირის ძლიერებისა და უძლეველობის წყაროები

რუსეთის ხალხები თავიანთი ისტორიის ძანძილზე ბევრჯერ უწევდნენ ბრძოლას ტირეთან, რომლებიც ემუქრებოდნენ ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებასა და დამოუკიდებლობას. მაგრამ ჩვენი ქვეყნის ხალხებს ჯერ არასოდეს არა ჰქონიათ საქმე ისეთ ძლიერ, ეერაგ და გამოცდილ მტერთან, როგორიც იყო ფაშისტური გერმანია ახლანდელ ომში.

ნაპოლეონმა, რომელიც ოცნებობდა მოსკოვის დაკავებაზე, რუსეთის წინააღმდეგ სალაშქროდ გამოგზავნა არმია 600 ათასი კაცის რაოდენობით. 1914-1918 წლების ომში გერმანელმა იმპერიალისტებმა რუსეთის წინააღმდეგ გამოიყენეს დაანლოვანი მილიონ ნახევარი ჯარისკაცი. ახლა ფაშისტებს საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ფრონტზე სულ მცირე ერთიოროდ მეტი ჯარი ჰყავდათ. გერმანიამ სსრ კავშირის წინააღმდეგ გამოიყენა აგრეთვე მის მიერ ოკუპირო"ული თითქმის მთელი ევროპის ადამიანთა რეზერვები და საწარმოო ძალები. თითქმის სამი წლის განმავლობაში წითელი არმია მარტო იწევდა ომს ჰიტლერული გერმანიის წინააღმდეგ იცე, რომ სერიოზული დახმარება და მხარდაჭერა არა ჰქონია მოკავშირეთა მხრივ.

ეს საკმაოდ გვიჩვენებს, თუ როგორ სერიოზული და არაჩვეულებრივი იყო ის სიძლიერები, რომლებიც წითელი არმიის წინაშე ებრძოდნენ ფაშისტური გერმანიის წინააღმდეგ ომში და როგორ დიდი იყო გმირობა, რაც წოოელმა არმიამ სამამაცო ომში გამოიჩინა.

„მე ეფიქრობ, — ამბობდა ამხანაგი სტალინი მოხსენებაში დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXV წლისთავის შესახებ, — რომ ეერც ერთი სხვა ქვეყანა და ეერც ერთი სხვა არმია ეერ შესძლებდა გაეძლო გერმანელი ფაშისტ ავაზაკთა და მათ მოკავშირეთა გაბრეცებული მანდების ასეთი შემოტეეისათვის. მარტო ჩვენს საბჭოთა ქვეყანას და მარტო ჩვენს წოოელ არმიას შეუძლიათ გაუძლონ ასეთ შემოტეას. და არა მარტო გაუძლონ, არამედ კიდეც დასძლიონ იგი".

ახლა ომი დამთავრებულია. ჰიტლერული გერმანია განადგურებულია. და, ბუნებრივია, რომ ყოველი კაცი ეკითხება თავის თავს: როგორ მოხდა, რომ ასეთაზრდა საბჭოთა სახელმწიფო, რომელიც სულ რაოდა 25 წლის წინათ წარმოიქმნა მეფის ჩამორჩენილი, სუსტი რუსეთის ნანგრევებზე, ისე ძლიერი აღმოჩნდა, რომ არა თუ გაუძლო ძლიერი მტრის წინააღმდეგ ბრძოლას, არამედ კიდეც ბეანადგურა იგი.

ოცსოოთის ბრესის ზოგიერთი ორგანო ფიქრობს, რომ საბჭოთა კავშირის ძლიერება ჰიტლერული გერმანიის წინააღმდეგ ომში აიხსნება მისი მოსახლეობის რიცხობრივი სიჭარბით. სხვები ამტკიცებენ, რომ საბჭოთა კავშირის ძლიერების წყარო იყო მისი უზარმაზარი ტერიტორია. როგორც ერთი ისე მეორე მტკიცება სწორი არ არის. რა თქმა უნდა, „ტერიტორიალ სიდიდე, ადამიანთა რეზერვები, მატერიალური რესურსები — ყოველივე ეს მკურნალნშილნელოვანი რამე როდინ ომში წარმატებისათვის. მაგრამ ჭეშეს ეს მხოლოდ წარამდგარება, გამარჯვების პირობებია, და არა თვით გამარჯვება. ჩვენი ქვეყნის ძლიერების ძირითადი წყარო არის მისი სოციალური წყობილება, მისი სახელმწიფოებრივი, ეკონომიური და საზოგადოებრივი წყობილება. როგორც ცნობილია, რუსეთის მიწა-წყალი ყოველთვის მდიდარი იყო წიაოისეულეთი, ხოლო რუსეთის ხალხები მრავალრიცხოვანი და მამაცი იყვნენ. მაგრამ რუსეთი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე ზმირად ამედან. ომს. ომზეზი ის იყო, რომ მას ჰქონდა ისეთი სოციალურ-პოლიტიკური წყობილება, რომელსაც უნარი არ შესწევდა მოეხდინა არსებულ შეაძლებლობათა მობილიზაცია და უზარეველეყო მტერზე გამარჯვება.

1917 წლის ოქტომბერში რუსეთ სხვაგვარი — სოციალისტური გახდა. რუსეთში მოისპო შემაფეთო და კაპიტალისტთა ხელისუფლება და დამყარდა შრომეელთა ხელისუფლება. ახალი სოციალური წყობილება საბჭოთა სახელმწიფოს უმაგალითო ძალისა და ძლიერების წყარო გახდა. ოქტომბრის რევოლუციამ მიერ წარმოშობილმა სოციალისტურმა წყობილებამ, — ამბობდა ამხანაგი სტალინი, — ჩვენს ხალხსა. და ჩვენს არმიას დიდი და უძლეველი ძალა მიანიჭა".

უკვე 1918-1920 წლების სამამეელო ომში საბჭოთა წყობილებამ უდიდესი ცხოველმყოფელობა გამოიჩინა. მიეხდეადად იმისა, რომ საბჭოთა სახელმწიფოს მაშინ ხელში რჩებოდა ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიის მხოლოდ მეოთხედი, არ ემორიდა პური, საჭიროელი, ჩაცმულობა, არ აყენებენ მოკავშირენი, არ იყო, არსებითად, არეა წითელი არმია, რომელიც მხოლოდ მაშინ იქმნებოდა—საბჭოთა სახელმწიფომ მაინც ბოლოდაგდარა თეორეგარდელები და ინტერვენტები და დაიცვა ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობა 14 კაპიტალისტური სახელმწიფოს შემოსე

საბჭოთა კავშირის გმირი გიორგი დავითის-ძე ღეღაძე

1944 წლის ნოემბერში ჯ. ზუბალაშვილის სახელობის მარნეულ იენციოსანლეთში ლეონიდ ბერეზოვ წერილი მიიღო, კარლეთის ... ...

„ოიკმა"—თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში. ხერხიანი: მარცხნიდან მარჯვნივ ა. ჩაკალიები (ოფიციანტი), ნ. ხარაძე (მოუზეტა), ნ. ვალეკი (მიმი), გ. ვეფხვე (მარსელი).

ფოტო ვლ. გიგუშერგანი

„ბოჰემა"

ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრის დადგმა

„ბოჰემა" ეკუთვნის ნოსტალგიო ლიტერატურის იმ ნაწარმოებთა რიცხვს, რომელთა მეტსაყველურ-ალეგორიული ღირსებანი მუდამ ხაფრეულად ხდიან მათ დადგმას.

„ბოჰემიაში" მუსიკის ავტორი ჯაკომო პუჩინი მარნეულია იმ სკენური მიმართულებისა ყველაზე ძლიერ წარმომადგენლად, რომელიც „ვერიზმის" სახელით ცნობილი საოპერო ხელოვნების ისტორიაში. ეს მიმართულება კომპოზიტორთაგან მოითხოვდა სინამდვილის მართალი და ზუსტად ასახვა („ვერი" იტალიერად ნიშნავს სიმართლეს). ვერიზტები რალენერ ცხოვრებაში ხედავდნენ ანა ოლიკენ ყველაზეტესი ფსიქოლოგიური ანალიზიდან, არა მასალის გარკვეულ მატერიალურ-ფილოსოფიურ შეხედულებათა პრიზმაკენსაკენ, არამედ ჭეშმარიტ სკენიერი ეფექტის შექმნისათვის, — ეფექტისა, რომელსაც ენიჭა მოხიბლვა, მაგნეული, „ოუტარო" აქვს თავისი გარდაუვალი კანონები, — ფრანგი პუბლიკა—მაგ უნდა დაიინტერესოს და გაკვირვებ მაცურებელი, გული უნდა აუჭიოს „ბაგ".

ფრრიდ ასეთ სიფეიტეს ეჭიდება ჯეანინი თავისი ოპერეტებისათვის, ასევ ამსაჯეზეა ადგილი მისი „ანანინ ლუსკო", „ტოსკა", „ჩიო-ჩიო-სან", „ფასაჟეროული ქალიშვილი", „ბოჰემა". ეს ეკანონკეული ერთგვარად დაკავშირებული კომპოზიტორის ახალგაზრდობის წლებთან. ეს წლები ძან ხელოვნებისთან გაკარი, მაგრამ ამავე დროს ისინი ღარაკესენი იყვნენ მოაირეული დროსტარებთა და გატეკეენი. „ბოჰემაში" კომპოზიტორმა დამაყვარებელად დაკვიბა ცხოვრება ამ ნიჭიერი და ხელოვნელ ახალგაზრდობისა, რომელიც სიცოცხლის ბაზის ეფარიდენ დროსტარებთან ხედავდა.

„ბოჰემის" მუსიკალურ-სკენიერი ბოლოშესახა საამოდ ძნელია, ოპერის დამდგმელს ხელოვნების დამსახურებელ მოღვაწეს ზ. ფალიაშვილს კარგად შეუნარჩუნა, თუ რა პასუხისგება ამოკანა იდგა მის წინაშე დირიორიანა და მსატვრის, დასმენიერი ძალ ენდა მოუანახა სწორი ფორმა, რათა დამაკავშირებულ გაეწმინა მუსიკისა და სკენიერ სპექტაკლთაშის ადეკვატთა მინაგანი ცხოვრება, ანარეკი, გრძნობანი.

რეჟისორმა ზ. ფალიაშვილი ეს ამოცანა. ამან მოინახა სასრული შეშფოთებანი ენე. დირიორთან, სწორად გაჩნია მუსიკალური ნაწარმოების დედაფაზი და მიმდინარეობანი ამავე პიესებისეული მიდგომი მიაღწია იმას, რომ ისინი ერთნაირი ფუნქციებიანი ცოცხალნაკენ სკენაზე როგორც სიმღერის, ისე მოკმედების დროს. სახის დრამატიული შინაარსი არსად არ ეშინაფაფლეგება ბის მუსიკალურ ვოკალურ შესრულებას. სპექტაკლი გამოიცდა ეოლანი, ყველა რგოლში თანაბარი სიძლიერით დამოშავებული, ჰარმონიულ შეზავებული.

სპექტაკლის მთლიანობას ხელს უწყობს მსატვარ ა. ცაცეკინის ნამუშევარი. მსატვარმა შეძლო დეკორატიული ალნაგობის ორგანიზეული ჩართვა სპექტაკლის სიერთ სტენაში. მსატვრეა გიფორმება მოსიარსებელ ოან ფდეეკ. მსპარნიე სკენენსაც (მეორე მოქმედება) და დრამატიკულ-ინტიმურ ეპიზოდსაც.

შესაფერ სიმაღლეზე დგას სპექტაკლის მუსიკალური ნაწილი. „ბოჰემა" რთული ოპერაა, იგი კირკეზოდან სიმღერასა და ორკესტრის გამშვერავად შესრულებას მოითხოვს, ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ ნარიკიორმა ო. დიმიტრიადმ ფრიად ნაყოფიერი მუშაობა შეასრულა ამ ოპერის მოსმენდენისათვის, მიღწეულია მეტოკალური და ვოკალური შესრულების პარმონიულობა, ლამაზად ხვევს სიმფონიური ფდეიერები, სასტარელია მხოლოდ ორკესტრის ბგერადობის ერთგვაროვან შესრულება, „ბოჰემის" ანსამბლიდან ეკმაყოფილ ოპერა და ამ „მუსიკალურ რიგმს" არ უფლება ბერგიენეა ორკესტრმა. ვერ, ეხლეთოდა რა ბეჭინის მუსიკას, ეჭიდა, რომ „ეჯენის ნაწარეკნში ეკარნოს სიმფონიკნერი ელვესტრეა; ეს არ არის ცუდი, საერო-ოა მხოლოდ სიფიზიკოლის გამოცემა ამ ეპოქის, ოპერა არის ალი, ალი, სიმფონია კი არის სიმფონია, მე არ მიმანნია ლამაზად, რიცა ხდება ზეპრა სიმფონიის სფეროში, რათა, ოპერაში, გაანაფიდეს სამოვალა მაცეკეა. ეკიდეკ ეს ეენიანეა მართეეული ფერიფიოის მაპარიოდ.

შეესრულებელთაგან სიეეტალნი ცენტრალური ადგილი რეჟისეტორის დამსახურებულ არტისტს ბ. ჩაკალიებს უეჭიოს. ეს პოეტ ოეფდეული ბერის ბარეულეს, ეს მარეია ალიან ძნელია მომეეტლისათვის. მას ახასიათებს დამთავრებული ირიბეიე და რეჩიტატიული სიმღერაე, რაც მსახიობისაგან გაანალეკეთებულ გამოსახეკეთებისა და ტექნიკურ ეარიმოთვეის ეანარს მოითხოეს. ენეფ ალეკეა, რომ ა. ჩაკალიებმ ეარიეეტებთან ფალაკლია ოდენოდენ ბარტიის ვოკალური სიძლიერეენი და ეკარ ეეფდეეს. მაალნი სახის სკენიერ ინტერპრეტაციაში. მის სიმღერასა და თამაშში იგრძნობა ეკეეერეულეეა, სიმამაცალ, ნამდვილი ადამიანური ინტერესეენი.

შედარებით ეფერო ეკიეია ამ ბარტიის, მეორე შესრულებელი ს. ზეტარნანი, თეემეკ გარეგნეულად ის ეფერო მიმზიდველია.

„ბოჰემაში" ქალთა ორი სახეა—მიმი და მიიეზეტა. მიმის თამაშობენ ნ. ვალეკი და ნ. გოლეშეკვა. სახის შინაგანი ბეზნებარებეა და გარეგანეული გამოსახეკეთება, ბეკრანნიარეა, ეეკეეე